

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102246

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Хандогіна Ольга Вадимівна
- Khandogina Olga Vadymivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 08.00.05

Назва наукової спеціальності: Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-04-2021

Спеціальність за освітою: Екологія та охорона навколишнього середовища

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Код за ЄДРПОУ: 02071151

Місцезнаходження: вул. Маршала Бажанова, буд. 17, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.089.01

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Код за ЄДРПОУ: 02071151

Місцезнаходження: вул. Маршала Бажанова, буд. 17, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Код за ЄДРПОУ: 02071151

Місцезнаходження: вул. Маршала Бажанова, буд. 17, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.61.33

Тема дисертації:

1. Теоретико-методичні підходи до функціонування і розвитку системи управління твердими побутовими відходами в регіонах України
2. Theoretical and methodological approaches to the functioning and development of solid waste management system in the regions of Ukraine

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вивченню теоретико-методичних засад та практичних аспектів функціонування і розвитку систем управління ТПВ на регіональному рівні для забезпечення сталого розвитку регіонів та наближення до принципів циркулярної економіки. В дослідженні узагальнено підхід до

визначення поняття ієрархії систем управління ТПВ з врахуванням системності. Виявлено недоліки та особливості сучасної системи управління ТПВ на регіональному та субрегіональному рівнях. Аналіз національних цілей сталого розвитку на предмет їх зв'язку зі сферою управління відходами дозволив встановити основні цілі для системи управління ТПВ, які забезпечать системну трансформацію даної галузі. Проаналізовано пріоритетні критерії, за якими приймаються рішення при визначенні заходів поводження з ТПВ. Запропоновано удосконалену методологію оцінки рівня функціонування і розвитку регіональних систем управління ТПВ на базі методичного підходу, що застосовується в провідних країнах ЄС. Проведено оцінку за 15 індикаторами. Встановлено, що для всіх регіонів характерний низький рівень функціонування і розвитку системи управління ТПВ, виявлено диспропорції регіонального розвитку. Проведено диференціацію регіонів, виявлено найбільш дискримінуючі показники. Досліджено взаємозв'язок соціально-економічного розвитку регіонів та стану сфери збирання ТПВ. Визначено ключові групи стейкхолдерів, що приймають участь у функціонуванні систем управління ТПВ, наведено їх характеристики, систематизовано конфлікти та протиріччя. Запропоновано напрями підвищення ефективності регіональних систем управління ТПВ з врахуванням національних цілей сталого розвитку та диспропорції розвитку. Удосконалення регіональних систем управління відходами в Україні потребує комплексних заходів, зокрема: активізація інноваційної діяльності на засадах економіки знань, удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення системи управління відходами, активізація співробітництва територіальних громад для спільного вирішення питань поводження з відходами, удосконалення системи збирання ТПВ, вдосконалення системи перероблення та захоронення тощо.

2. The thesis is devoted to the study of theoretical and methodological principles and practical aspects of the municipal waste management systems functioning at the regional level as a prerequisite for achieving sustainable development of regions. The paper summarizes the approach to define the concept of solid waste management systems considering the principles of systematization, identifies organizational, institutional, financial, technological and other shortcomings and gaps in the current waste management system at the regional and local levels. The state of waste management at the level of individual settlements, communities and regions is substantiated to be at a critical level and to require comprehensive approaches to address existing problems. The analysis of the national goals of sustainable development for their connection with the field of waste management allowed to set the main goals for the waste management system, which will ensure the systemic transformation of this sector. The study of world experience has demonstrated the relevance of the integrated regional waste management systems organization to ensure sustainable regional development and sustainable development of the country. The priority criteria for decision-making on determining measures for solid waste management at the local level are analyzed. It is found that most attention is focused on some economic aspects, while other important indicators that ensure the complexity of the system are considered secondary, which also causes problems in the field of management and treatment of solid waste. The experience of waste management systems assessment in terms of their level of development is studied, the methodology of assessing the level of regional waste management systems development based on the methodological approach used in the leading EU countries is proposed. An assessment of the level of systems development as a whole and their individual components to determine the most problematic sectors on 15 indicators, considering economic, technical, organizational aspects of the waste management system. All regions are characterized by low development of the waste management system, disproportions of regional development are revealed. The regions are classified according to the level of regional systems development by cluster analysis, it was found that the most discriminatory indicators are the average tariff for waste management for the population, financing of waste management, landfills area, waste collection per capita, and rates of waste recycling sector development. The paper examines the relationship between socio-economic development of the regions in the waste management sector, in particular the development of the subsystem of solid waste collection in the context of coverage of waste collection services. The human development index based on socio-economic indicators for the regions of Ukraine was calculated. The paper identifies key groups of stakeholders involved in the functioning of waste management systems, their characteristics, roles and interests are presented, tools for their interaction, conflicts and contradictions in the

field of waste management are identified. The directions of increase of waste management regional systems efficiency considering the national purposes of sustainable development are offered in the thesis. Improving regional waste management systems in Ukraine requires comprehensive measures, including the following: formation of a municipal waste management system using basic management functions that will ensure the integrity of the process, intensification of innovation on the basis of knowledge economy, improvement of information and analytical support of waste management system, intensification of cooperation to jointly address waste management issues, improve the waste collection system through the widespread introduction of the principle of "extended producer responsibility", improve the system of processing and disposal of household waste through the introduction of PPP principles.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мушинська Наталя Юріївна
2. Mushchynska Natalia Yu.

Кваліфікація: 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкарупа Олена Василівна
2. Shkarupa Olena V.

Кваліфікація: 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савенко Ксенія Сергіївна
2. Savenko Kseniia S.

Кваліфікація: 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Момот Тетяна Валеріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Момот Тетяна Валеріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.